Dosarul nr.4r-1046/24
Nr. PIGD 4-23086361-02-4r-06032024
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Elena Ungureanu

D E C I Z I E

12 noiembrie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul: Silvia Cecan
Judecătorii: Roman Pascari
Constantin Roșca

Judecînd în ordine de recurs, recursul ofițerului principal al SDAR al SST și CR a DP mun. Chișinău, comisar, Andrian Patrașcu, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 ianuarie 2024, prin care s-a admis contestaţia înaintată de către Cusov Oleg, s-a declarat nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164 din 20.05.2023 şi a deciziei de sancţionare contravenţională, încheiat de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, în privinţa lui Cusov Oleg pentru săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

Termenul de examinarea a cauzei în instanța de recurs, de la 6 martie 2024-12 noiembrie 2024.

A C O N S T A T A T:

1. La 20.05.2023, în privinţa lui Oleg Cusov, de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale şi 6 puncte de penalizare.
2. Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenţie, Oleg Cusov a înaintat contestaţie prin care a solicitat anularea procesului- verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164 din 20.05.2023 încheiat de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, pentru săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional.
3. La 27.10.2023, contestatarul a înaintat contestaţie suplimentară în care a indicat faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenţie a fost întocmit în absenţa sa, dar fiind indicat totodată că persoana în privinţa căruia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie nu a solicitat interpret/traducător,

ceea ce nu corespunde adevărului. La fel, nu a fost citat pentru a i se aduce la cunoştinţă procesul-verbal contestat.

4. Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 ianuarie 2024, s-a admis contestaţia înaintată de către Cusov Oleg, s-a declarat nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164 din 20.05.2023 şi a deciziei de sancţionare contravenţională, încheiat de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, în privinţa lui Cusov Oleg pentru săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional.
5. Nefiind de acord cu hotărârea, ofițerul principal al SDAR al SST și CR a DP mun. Chișinău, comisar, Andrian Patrașcu a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi hotărîri.
6. În motivarea recursului s-a invocat că în cadrul examinări accidentului rutier prenota, agentul constatator a solicitat victimei Cazacu Cristian să se expună asupra prejudiciului cauzat, dacă acesta pentru el este unul considerabil s-au neînsemnat. Ca urmare Cazacu Cristian, personal a indicat faptul că paguba cauzată lui în rezultatul accidentului rutier pentru el este una considerabilă, acest fapt fiind înscris personal de către victimă în procesul verbal de audiere a victimei din 22.02.2023. Anume sintagma „prejudiciu considerabil” indicat de victima Cazacu Cristian, a stat la baza încadrării juridice a fapte, de către agentul constatator Cristian Bantea.
7. În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (2) Cod Contravenţional, (caracterul considerabil sau esenţial al daunei cauzate se stabileşte luându-se în considerare valoarea, cantitatea şi însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială şi venitul acesteia, existenţa persoanelor întreţinute, alte circumstanţe care influenţează esenţial asupra stării materiale a victimei, indiferent de proporţii). Ulterior, în şedinţa de judecată, victima a declarat că deteriorarea vehiculului său nu este considerabilă. Ca urmare, instanţa de judecată conchide că, acţiunile făptuitorului cad sub incidenţa prevederilor art. 242 alin.(l) Cod contravenţional, dar nu sub incidenţa art. 242 alin. (2) Cod contravenţional, nefiind în nici un mod demonstrată, la caz, deteriorarea considerabilă a vehiculelor.
8. Prin urmare, instanţa nu a ţinut cont de faptul că în declaraţiile victimei Cazacu Cristian făcute în procesul - verbal de audiere a victimei oferite inițial şi declaraţiile făcute ulterior în cadrul şedinţei de judecată, există divergenţe, acestea nefiind înlăturare.
9. Raportând la analogia legii şi anume la prevederile art. 126 alin. (2) Cod Penal, se deduce că caracterul considerabil nu necesită a fi demonstrat prin expertize bonuri, etc., acesta fiind lăsat la libera apreciere a victimei în contextul valorii, cantităţii şi însemnătăţii bunului prejudiciat pentru acesta, starea materială şi

venitul, existenţa persoanelor la întreţinere şi alte circumstanţe ce influenţează esenţial asupra stării materiale.

10. În cadrul examinării cauzei contravenţionale, instanţa a ignorat prevederile art. 374 alin.(2) Cod Contravenţional, care declară că procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor si a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea si soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei.
11. Cu toate că, instanţa de judecată a conchis că în acţiunile cet. Cusov Oleg, se întrunesc elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravenţional, nu a determinat necesitatea sancţionării şi după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale a contravenientului Cusov Oleg.
12. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul ofițerului principal al SDAR al SST și CR a DP mun. Chișinău, comisar, Andrian Patrașcu, urmează a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 ianuarie 2024, urmînd a fi menținută.
13. Potrivit art. 3 alin.(1) din Codul de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.
14. Conform art. 471 din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor. Instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei. Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudenţă, precum şi la cererea motivată a părţilor, instanţa de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea şedinţei de judecată, cu citarea părţilor pentru prezentare la proces. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor esenţiale invocate în recurs.
15. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa temeiurilor de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei”.

16. Conform prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, „contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale”.
17. Colegiul constată că la 20.05.2023, în privinţa lui Oleg Cusov, de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164, pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale şi 6 puncte de penalizare.
18. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
19. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
20. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptel contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
21. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
22. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
23. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală”, în sensul art. 6 din Convenţie.

24. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
25. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
26. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
27. Prin urmare, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
28. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
29. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
30. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
31. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile

legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoanei.

32. Instanța de recurs reiterează că potrivit art.242 alin.(2) din Codul contravențional, constituie contravenţie încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulaţie rutieră soldată cu cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau cu deteriorarea considerabilă a vehiculelor, a încărcăturilor, a drumurilor, a instalaţiilor rutiere, a altor instalaţii sau a altor bunuri.
33. Astfel, cu referire la materialele cauzei se constată că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164 din 20.05.2023, Oleg Cusov a fost sancţionat în baza art.242 alin.(2) din Codul contravenţional, şi anume pentru faptul că: „la data de 22.02.2023, ora 18:30, în mun. Chişinău, str. Albisoara 42, deplasându-se cu autovehiculul de model „Nissan Micra" cu nr./î *****, pe str.Albisoara, în preajma staţiei de alimentare Lukoil nr.42, mun. Chişinău, nu a luat seama de dexteritatea în conducere, nu a ţinut cont de gabaritele autovehiculului şi intervalele de siguranţă necesare, astfel a tamponat cu partea sa din faţă a automobilului, autovehiculul de model „Skoda Octavia", cu n/î SCS 515, cauzând astfel paguba considerabilă f.d. 13).
34. Subsecvent, la materiale cauzei au fost anexate procesul-verbal cu privire la contravenţie seria./nr MAI05 990164, în care sunt reflectate constatările agentului constatator (f.d.13); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 22.02.2023, potrivit cărui a fost cercetat locul accidentului rutier, şi anume str.Albişoara mun.Chişinău, unde este indicat carosabil cu lăţimea- metri, cu deplasarea în 2 sensuri, numărul de benzi de deplasare „2". Pe carosabil sunt aplicate următoarele marcaje rutiere „bordură". La automobilul „Skoda" cu n/î *****este deteriorată baza din spate; la automobilul model „Nissan Micra" cu nr./î ***** nu este deteriorat nimic, fiind anexată şi schiţa accidentului rutier şi tabelul fotografic (f.d. 14-18); declaraţiile lui Cusov Oleg, din 22.02.2023 f.d.20); ordonanţa din 20.05.2023 de recunoaştere în calitate de contravenient a lui Cusov Oleg f.d.21); procesul-verbal de audiere a victimei Cazacu Cristian, potrivit cărora aproximativ la orele 18:15, ieşind de la serviciu, din incinta clădirii din str.Albişoara 42, apropiindu-se de automobilul său personal, cu n/î *****de model „Skoda Superb", a observat din spate că automobilul este lovit d către un alt automobil de moled „Nissan Micra" cu n/î *****, ceea ce se vede şi în pozele expediate inspectorului. Prejudiciul considerabil (f.d.22).
35. Astfel, reieşind din circumstanţele descrise, din declarațiile victimei, oferite în cadrul şedinţei de judecată, în instanța de fond, se atestă că de către agentul

constatator nu s-a făcut dovada veridicităţii situaţiei de fapt reţinute în procesul-verbal cu privire la contravenţie contestat, prin probe certe şi de netăgăduit, astfel încât în favoarea petentului acţionează principiul in dubio pro reo.

36. Prin urmare, agentul constatator a încadrat incorect acţiunile făptuitorului în temeiul art.242 alin.(2) din Codul contravenţional, contrar prevederilor art.443 alin.(1) lit. e) din Codul contravenţional care prevede că, procesul- verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei. Or, la caz, nu a fost demonstrată cauzarea de vătămări corporale uşoare victimei sau deteriorarea considerabilă a vehiculelor.
37. Mai mult, în şedinţa de judecată în prima instanță, victima a declarat că deteriorarea vehiculului său nu este considerabilă, însă agentul constatator i-a indicat să invoce -prejudiciu considerabil, fapt care se demonstrează şi prin faptul că sintagma „prejudiciu considerabil” este indicată în procesul-vebal de audiere a victimei din 22.02.2023, ulterior întocmirii acestuia, fiind adăugată cu un pix de altă culoare.
38. La fel, victima a declarat că el a şters cu mâna locul unde s-ar fi lipit vehiculele, fapt vizibil din fotografiile examinate în cadrul şedinţei de judecată.
39. Aferent circumstanțelor descrise supra se atestă că acţiunile făptuitorului cad sub incidenţa prevederilor art.242 alin.(1) din Codul contravențional, dar nu sub incidenţa art.242 alin.(2) din Codul contravențional, nefiind în nici un mod demonstrată, la caz, deteriorarea considerabilă a vehiculelor.
40. Astfel, raportând prevederile citate la circumstanţele de fapt ce rezultă din analiza explicaţiilor participanţilor la proces, procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, schiţei accidentului rutier şi planşei fotografice, rezultă că în acţiunile lui Cusov Oleg nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) Cod contravenţional.
41. Circumstanțele speței denotă că este neîntemeiată concluzia agentului constatator cu privire la prezenţa în acţiunile contestatarului a laturii obiective a componenţei contravenţii prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravențional, în legătură cu care instanţa consideră necesară anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a decizie de sancţionare din 20.05.2023.
42. În același context, Colegiul consideră că motivele invocate de recurent sunt declarative și nu pot fi reținute, alegațiile expuse în cererea de recurs au constituit obiect de studiu al primei instanțe, care le-a oferit o apreciere justă și motivată.
43. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic

superior, motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 ianuarie 2024.

44. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul declarat de către ofițerul principal al SDAR al SST și CR a DP mun. Chișinău, comisar, Andrian Patrașcu.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediu Buiucani din 9 ianuarie 2024, prin care s-a admis contestaţia înaintată de către Cusov Oleg, s-a declarat nulitatea procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr.MAI05 990164 din 20.05.2023 şi a deciziei de sancţionare contravenţională, încheiat de către agentul constatator al SDAR al SST şi CR, Bantea Cristian, în privinţa lui Cusov Oleg pentru săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.242 alin.(2) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan

Judecătorii Roman Pascari

Constantin Roșca